

Ert dnr: Fi2016/04014/K
Vårt dnr: 2017/50/6/ds
Till: Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Studieförbundens yttrande över remissen ”Ordning och reda i välfärden” (SOU 2016:78)

Inledning

Studieförbunden har inbjudits att lämna synpunkter på remissen ”Ordning och reda i välfärden” (SOU 2016:78). Till stora delar berör utredningen områden som Studieförbunden inte har någon anledning att ha synpunkter på. Därför har Studieförbunden endast valt att kommentera kapitlena 17 och 21. Nedan kommenterar Studieförbunden dessa områden:

Underlätta för civilsamhället att delta i upphandlingar

Utredaren föreslår att upphandling av sociala tjänster eller andra tjänster vars värde understiger tröskelvärdet enligt LOU-direktivet ska undantas från bestämmelserna i den nya lagen om offentlig upphandling (17:5).

Studieförbunden ställer sig positiv till utredarens förslag. Villkoren i LOU försvårar i många fall för organisationer som drivs av ideella krafter att kunna bli aktuella för upphandling. Många ideella organisationer kan som utförare av välfärdstjänster bidra med kvalitativa värden som inte går att mäta med enbart priset på tjänsten. Flera organisationer inom civilsamhället har erfarenhet av att upphandlande myndigheter, kommuner och landsting gärna ser ett utökat samarbete med civilsamhället. Men att myndigheterna, kommunerna och landstingen av rädsla för att bryta mot LOU väljer att istället upphandla utifrån en strikt tillämpning av kriterierna, vilket ofta leder till att lägst pris vinner upphandlingen. Studieförbunden tror att utredarens förslag om att underlätta för civilsamhället i upphandling skulle kunna bidra till att öka kvalitet och mångfald inom välfärden, inte minst på kommunal nivå.

Alternativa möjligheter för samverkan med idéburna organisationer

Utredaren föreslår att regeringen bör ge Upphandlingsmyndigheten samt myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att gemensamt utarbeta en vägledning för hur samverkan mellan det offentliga och idéburna organisationer kan utvecklas genom ingående av idéburna offentliga partnerskap (IOP) (21.1.2).

Studieförbunden ställer sig positiv till utredarens förslag. IOP är en intressant modell som har möjliggjort för studieförbund och andra organisationer i civilsamhället att utveckla ömsesidigt givande partnerskap med kommuner och andra offentliga aktörer. Eftersom modellen baseras på samsyn och ömsesidigt förtroende snarare än detaljreglering passar IOP civilsamhällets organisationer väl. Att utarbeta vägledningar för offentliga aktörer kan gynna framväxten av IOP vilket ur ett samhällsperspektiv kan komma att gynna flera utsatta målgrupper som studieförbunden och t.ex. kommunerna gemensamt vill arbeta med. Arbetet med utforma vägledningar förutsätter vi sker i nära samverkan med företrädare för civilsamhället och Sveriges Kommuner och Landsting.

Även om det finns goda skäl att hävda att IOP är förenligt med gällande rätt förekommer det att statliga och kommunala myndigheter väljer att inte använda IOP med hänvisning till ett oklart rättsläge. Mot den bakgrunden ser vi ett behov av att riksdag och regering tydliggör att IOP är tillåtet.

Stockholm 2017-02-23

David Samuelsson
Generalsekreterare